

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/105/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520201472
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8520201472.3

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. C. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom ul. B. XXX/XX, J. zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, dieťa rodičov, matky G. M., nar. XX.X.XXXX, bytom X. K. XXX/XX V. a otca E. M., nar. XX.XX.XXXX, ul. B. XXX/XX, J. v konaní o opakované uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd n e u k l a d á výchovné opatrenie otcovi mal. dieťaťa E. M., nar. XX.XX.XXXX.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 3. 4. 2020 pod č.k. 2P/38/2020-18, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 8. 2020 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 9. 7. 2020 pod č.k. 21CoP/81/2020-41 súd rozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tomto znení:

„Súd napomína otca mal. dieťaťa E. M., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XXX/XX J., ktorému bolo maloleté dieťa C. M., nar. XX. X. XXXX zverený do osobnej starostlivosti z dôvodu, že svojím správaním ohrozuje jeho riadnu výchovu.

Súd ukladá otcovi mal. dieťaťa E. M., nar. XX. XX. XXXX, povinnosť informovať Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa a Okresný súd Stará Ľubovňa, a to do 3 dní od vykonateľnosti tohto rozhodnutia o spôsobe a forme zabezpečenia osobnej starostlivosti o maloletého C. M., nar. XX. X. XXXX počas jeho výkonu práce mimo domova a tiež o tom, akým spôsobom a ktorou osobou zabezpečí riadnu starostlivosť o maloletého C. M., nar. XX. X. XXXX počas jeho výkonu práce mimo domova.

2. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 9. 7. 2020 pod č.k. 21CoP/81/2020-41 rozhodol o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2P/38/2020-18 zo dňa 3. 4. 2020 v tomto znení: „Mení uznesenie vo výroku I. tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zamietá.

Mení uznesenie vo výroku II. tak, že ukladá otcovi povinnosť informovať Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa a Okresný súd Stará Ľubovňa o osobe s uvedením jej mena a priezviska, ktorá bude zabezpečovať starostlivosť o mal. C. počas doby výkonu turnusovej práce otca mimo miesta jeho bydliska, a to v lehote najmenej 3 dni pred začiatkom pracovného turnusu.

Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať do 30.09.2020.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Zároveň dal podnet súdu prvej inštancie na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia.“

3. Na základe uvedeného súd uznesením začal konanie o uloženie výchovného opatrenia z úradnej povinnosti.

4. Uznesením č.k. 2P/105/2020 súd ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa.

5. Zo správy ÚPSV a R v Starej Ľubovni zo dňa 18.12.2020 súd zistil, že mal. C. nastúpil v septembri na Strednú školu - elektrotechnickú v Prešove, aktuálne sa vzdeláva dištančne. Vzhľadom na šíriaci sa vírus Covid-19 sa otec dieťaťa zdržiava doma. ÚPSV a R je však toho názoru, že terajšia situácia, kedy sa otec zdržiava doma je len dočasná z dôvodu COVID - 19 a otec nepreukázal túto zmenu aj do budúcnosti. Otec po znormálnovaní situácie bude opäť pracovať v Rakúsku a mal. syn bude doma sám. Podľa vyjadrenia otca je takýto spôsob výchovy pre jeho syna vhodný a normálny a on zákon neporušuje. ÚPSV a R preto naďalej trvá, aby súd rozhodol o napomenutí otca mal. Dieťaťa a uložení povinnosti otcovi informovať ÚPSV a R Stará Ľubovňa a tunajší súd o osobe s uvedením jej mena a priezviska, ktorá bude zabezpečovať starostlivosť o mal. C. počas doby výkonu turnusovej práce otca mimo miesta jeho bydliska.

6. Súd poučil účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach a vo veci vytyčil pojednávanie.

7. Na pojednávaní otec mal. dieťaťa uviedol, že v r. 2017 mu mal. syn bol zverený do osobnej starostlivosti a vtedy mu bolo vytykané, že účelovo prestal pracovať v zahraničí. On sa pýtal sociálky, či niečo porušil, resp. aj zo strany sociálky mu bolo povedané, že či je ochotný a či sa vráti zo zahraničia, a teda či sa bude starať o mal. dieťa. Kontaktoval sa so školou aj s políciou, aby mu bolo povedané čo vlastne porušuje a v akom veku teda dieťa môže byť samo doma. Aj v prípade svojej neprítomnosti má o dieťa postarané, pretože má svojich rodičov, ktorí žijú v Kyjove a taktiež syn má plnoletú sestru, ktorá žije v Košiciach. Ďalej zdôraznil, že od septembra min. roka 2020 syn chodí na Strednú elektrotechnickú školu do Prešova. V priebehu týždňa je na internáte a jeho plnoletá sestra žije v Košiciach. Od apríla 2020 nepracuje, nechodí do zahraničia za prácou, je doma a chodí po súdoch. Takisto aj syn C. študuje dištančnou formou, takže je taktiež doma, toho času má vek 15-tich rokov. Teraz keďže syn študuje dištančnou formou, finančne to zvláda, pretože tých výdavkov je menej, keďže dieťa je doma a nie v škole a na internáte v Prešove. Zo strany matky bolo synovi určené iba polovičné výživné ako to bolo u jeho dcéry.

8. Matka mal. dieťaťa poukázala na tú skutočnosť, že aj otec mal. dieťaťa je občanom SR a teda nemusí pracovať iba v Rakúsku. On sa však stále oháňa iba tým, že nemôže pracovať na Slovensku, ale iba v Rakúsku. Je toho názoru, že debaty tohto rázu by mali byť už skončené. Ona chodí do práce na Slovensku a z tejto pracovnej činnosti si zabezpečuje svoje výdaje, ale otec nepracuje a z tohto dôvodu si musí riešiť svoje výdaje iba pôžičkami.

Pokiaľ ide o dcéru je pravdou, že táto žije v Košiciach, ale chodí tiež ešte do školy. Je žiačkou 4.ročníka strednej priemyselnej školy. Nebýva na internáte, ale žije v podnájme v Košiciach, čiže dištančnú formu štúdia absolvuje v Košiciach.

9. Kolízny opatrovník - ÚPSV a R poukázal na správu doručení súdu k tomuto konaniu. Poukázal na to, že otec v období, keď podali návrh na neodkladné opatrenie, vykonával prácu turnusovo v Rakúsku, taktiež z jeho vyjadrenia vyplýva, že ak nebude podaný návrh na neodkladné opatrenie vo veci zvýšenia výživného na mal. C., otec si bude musieť aktivovať živnosť a pracovať v Rakúsku, znamená to, že otec naďalej bude vykonávať prácu v Rakúsku. Z jeho vyjadrení nevidno, že by bola nejaká zmena a majú za to, že táto situácia keď je doma je iba dočasná. Vzhľadom na jeho doterajšie vyjadrenie, aj na úradné záznamy, ktoré súdu predložili, navrhli, aby súd otcovi uložil výchovné opatrenie, a to napomenutím tak, ako uviedli v návrhu na uloženie výchovného opatrenia, ktoré je ako príloha k správe. Taktiež okrem napomenutia žiadali aj uložiť otcovi povinnosť tak, ako to vyplýva z písomnej časti ich vyjadrenia a stanoviska.

10. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav:

Rodičia mal. C. nežijú v spoločnej domácnosti, maloletý bol rozsudkom OS Stará Ľubovňa č.k. 4P/177/2015 z 14.12.2017 zverený do osobnej starostlivosti otca, bez úpravy styku s matkou dieťaťa. Otec mal. C. pracoval na základe živnostenského oprávnenia v Rakúsku ako opatrovateľ od 30.8.2019. Počas jeho neprítomnosti na neho nedohlíadal nikto. T.č. však otec od apríla 2020 je doma v mieste trvalého bydliska v SR, nepracuje v Rakúsku aj pre vírus COVID-19. Mal. C. má vek 15-tich rokov, je t.č. žiakom X. ročníka Strednej elektrotechnickej školy v Prešove, bývanie v priebehu týždňa má na

internáte. Taktiež aj mal. C. od októbra 2020 je doma, ako aj jeho otec, nakoľko študuje dištančnou formou pre vírus COVID-19.

11. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine v aktuálnom znení (ďalej len ZoR) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 37 ods. 1 ZR, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

13. Podľa § 37 ods. 2 ZR, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

14. Podľa § 37 ods. 3 ZR, Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

15. Podľa § 37 ods. 4 ZR, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,
- b) inú povinnosť.

16. Podľa § 37 ods. 7 ZR, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

17. Podľa § 37 ods. 8 ZR, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom

uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

18. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania a citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že uloženie výchovného opatrenia t.č. nie je dôvodné.

Aktuálna situácia ku dňu rozhodovania v tejto veci je taká, že otec od apríla 2020 je doma v mieste trvalého bydliska v SR, /t.j. už 11 mesiacov/, nepracuje v Rakúsku aj pre vírus COVID-19. Mal. C. je t.č. žiakom X. ročníka Strednej elektrotechnickej školy v Prešove, bývanie v priebehu týždňa má na internáte. Avšak taktiež aj mal. C. od októbra 2020 je doma, spolu s otcom, nakoľko študuje dištančnou formou pre vírus COVID-19.

19. Možno teda konštatovať, že od vydania neodkladného opatrenia došlo k zmene, nakoľko úroveň starostlivosti o dieťa, ako aj bezpečia a prostredia, v ktorom sa dieťa od minulého roka zdržiava je zabezpečená, chrániac záujem mal. dieťaťa a teda t.č. už niet dôvodu na uloženie výchovného opatrenia, a to napomenutia otcovi mal. dieťaťa, z dôvodu, že by svojim správaním ohrozoval jeho riadnu výchovu.

V aktuálnej situácii /aj epidemiologickej/ celosvetovej, nie je známe či resp. kedy otec vycestuje za prácou do zahraničia, a preto súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovkej časti rozhodnutia.

Súd však poznamenáva a otcovi zdôrazňuje, že syn C. je ešte maloletý, preto je otec zodpovedný za jeho výchovu a je povinný mu zabezpečovať osobnú starostlivosť, aj keď ako on tvrdí, má už 15 rokov. Preto aj keď bude dieťa v priebehu týždňa na internáte /v prípade ukončenia dištančného štúdia/, kde na neho dohliadajú vychovávateľia, cez víkendy je otec povinný zabezpečovať mu naďalej riadnu starostlivosť, dohliadať naň a zabezpečovať mu všetky životné potreby. Výchova dieťa je nielen právom rodiča ale aj jeho povinnosťou, maloleté dieťa nemôže byť ponechané v domácnosti samotné.

20. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Stará Ľubovňa

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.

Podľa § 8 zák. č. 62/2020 Z.z. v znení noviel lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú,

b) ktoré uplynuli po 31. decembri 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

Podľa § 9 citovaného zákonného ustanovenia § 8 písm. a) platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.